

[Simonsen.]

i Lave af sig selv, efter som Tilbud og Efter-spørgsel er. En Bolig, enten det er i en Grundejendom i Byen eller i en Landejendom, er noget helt andet end en Æske Tændstikker eller en Rulle Skraatobak eller en Cigar. Dem kan man gøre med, hvad man vil, og for dem kan man sætte Prisen efter den Mængde, der findes paa Markedet, men de Varer kan ikke sammenlignes med en Bolig. Det er jo ogsaa blevet nævnt, at en Bolig for den næringsdrivende, som har oparbejdet en Forretning, eller for en Lejer med Familie betyder noget helt andet end en hvilken som helst Vare. Jeg mener altsaa, det ærede Medlems Betragtning er grundforkert, saavel som Paastanden om, at der er Boliger nok. Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds nævnte, at der endogsaa saa sent som ved den sidst stedfundne Flyttedag her i København har været boligløse, som maatte melde sig til Kommunen, men dette Antal betyder rimeligvis lige saa lidt her i København som i Aarhus eller andre Provinsbyer. Der er nemlig en Mængde Mennesker, der bor paa Steder, som slet ikke er menneskeverdige, i Lysthuse, i Kældere og mange andre Steder, og som man ikke kender Tallet paa. Bolignød er desværre ikke, som man siger, et svundet Begreb.

Jeg kan ikke erkende, at de nuværende saakaldte Aagerbestemmelser — de 3 første Paragraffer, som jeg meget godt kender — er et egentligt Værn for Lejerne, som kan yde dem Beskyttelse over for de mest hensynsløse Husejere. Det er ikke alle Husejere, som handler i Strid med disse Bestemmelser, det er saa langt fra, at jeg vilde sige det; men Bestemmelserne er saa elastiske, at de ikke betyder noget Værn. En Grundejer skal meget langt ud for at blive dømt efter dem af en samvittighedsfuld Dommer, og det er jo meget faa Sager, som har været anlagt. Men det er slet ikke Udtryk for Tilfredshed blandt Lejerne, det er Udtryk for, at den Sagfører, som de utilfredse Lejere gaar til for at beklage sig over den Uret, de mener at lide, maa sige til dem: Jeg kan desværre ikke tilraade Dem at anlægge Sag, for De faar ikke noget ud af det, de paagældende Bestemmelser er alt for vage til, at De kan vinde, selv om der virkelig er Tale om en Forurettelse.

Det ærede Medlem forundrede sig ogsaa over, at jeg havde talt om at begrænse Grundejernes Udbytte, idet det ærede Medlem mente, at noget saadant var uforsvarligt. I denne Forbindelse nævnte det ærede Medlem, at det nok vilde vække almindelig Utilfredshed, hvis man begyndte

at begrænse Indtægterne for Direktører, Redaktører og mange andre. Selvfølgelig vilde det vække Utilfredshed hos dem, det gik ud over, men det er jo ikke uhørt, at der sker saadanne Begrænsninger. Der er vistnok snesevis af Direktører her i København, som hver eneste Dag beklager sig over, at deres Virksomhed og deres Indtægter bliver begrænset. Det eneste, der er at gøre, er at finde Regler for en permanent Huslejelov, Regler, hvorefter en Dommer faar et fast Grundlag at dømme efter. Loven maa indrettes saaledes, at man bestemmer: denne Mand maa faa saa og saa meget af sine Penge, 6 eller 8 pCt., eller hvad man nu kan blive enig om — for Telefonaktionærer er det altsaa sat til 8 pCt. Saa kan man se, om det, en Grundejer faar for sine Penge, er for meget, eller det er passende, akkurat paa samme Maade, som man begrænser Renten for de Folk, der sætter deres Penge i Sparekassen, og som man forsøger at begrænse Renten for de Folk, der anbringer deres Penge i Obligationer.

Det blev endvidere sagt, at Grundejerne var ikke saadan Storkapitalister, som jeg havde givet det Udseende af; der var mange Smaafolk, som satte deres Penge i Ejendomme og derved skabte sig et Udkomme. Ja, det er for saa vidt rigtigt, som der navnlig i Provinsbyerne er mange saadanne Folk, som anbringer deres Spareskillinger i Ejendomme, men jeg har nu egentlig ikke Indtrykket af, at det samme er Tilfældet her i København, i hvert Fald ikke i samme Udstrækning. Jeg ved aldeles bestemt, at det heller ikke er alle Grundejere, der er enige om, at Huslejeloven skal bortfalde. Det er navnlig Københavns Grundejerforening, som er Drivfjederen i Arbejdet mod en Boliglov, og den bestaar sandelig ikke af Smaafolk, som har anbragt deres Spareskillinger i en lille Ejendom for at faa lidt mere ud af dem. Da for nogle Aar siden Huslejeloven var til Behandling i det andet høje Ting, fremkom der fra Københavns Grundejerforening en Meddelelse om, hvor mange Hundrede Millioner Københavns Grundejerforening repræsenterede, hvor mange Hundrede Millioner københavnske Ejendomsverdier der er repræsenteret i Københavns Grundejerforening. Ved at dividere det opgivne Medlemstal for Grundejerforeningen med dette Antal Millioner kom jeg da til det Resultat, hvis jeg ikke husker meget fejl — jeg vil ikke sige det bestemt, men det kan let undersøges, det staar i Rigsdagstidende fra den Gang —, at det